

Таїсія ШЕВЕЛЕНКО,
голова спеціалістка відділу дошкільної та інклюзивної освіти
управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради

Надія ВАСИЛЕНКО,
вихователька-методист ЗДО №17 "Світлячок"

З Україною в серці

Почуття національної ідентичності й патріотизму є однією з провідних цінностей, якими має оволодіти підрастаюча особистість. Питання патріотичного виховання особливо актуалізувалося в умовах сьогодення, адже постала потреба переосмислити проблему патріотизму в умовах сучасних соціокультурних трансформацій та військової агресії з боку сусідньої держави.

Базовим компонентом дошкільної освіти визначено мету освітнього напрямку «Дитина в соціумі», яка передбачає формування соціально-громадянської компетентності як здатності до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовності до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, суспільстві та спрямовані на покращення суспільного життя.

У змісті патріотичного виховання доцільно зосередитися на оволодінні такими цінностями, як любов до рідної землі, держави, родини, народу; формувати національну ідентичність й водночас толерантне ставлення до інших народів, культур і традицій; виховувати почуття духовної єдності населення усіх регіонів України, спільності його культурної спадщини та майбутнього.

Головним пріоритетом сучасного національно-патріотичного виховання має стати вироблення переконаності, що сила українців – у єдності. Лише завдяки почуттям національної єдності, злагоди, миролюбності можна зберегти Україну, зміцнитись, стати рівними серед рівних.

Тому з початку 2022-2023 н.р. в Кам'янець-Подільській територіальній громаді діє педагогічний майданчик з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «З Україною в серці». В його роботі беруть участь десять закладів дошкільної освіти сільської і міської місцевості громади.

Мета педагогічного майданчика: підвищення рівня фахової майстерності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та їх широке залучення до організації і здійснення національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

Завдання педагогічного майданчика

1. Поглиблення знань учасників про:

- патріотизм як суспільну та особистісну цінність;
- якості людини-патріота;
- концептуальні засади національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку в умовах модернізаційних суспільних змін;
- основні тенденції та зміст національно-патріотичного виховання особистості;
- підходи до виховання громадянина-патріота;

- міжнародні й вітчизняні орієнтири суспільної солідарності у національно-патріотичному вихованні;
- педагогічний майданчик як ефективну форму національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

2. Посилення мотивації учасників щодо:

- здійснення національно-патріотичного виховання;
- використання інноваційних форм і методів освітньої роботи з дітьми та взаємодії з родинами;
- розбудови партнерської взаємодії з національно-патріотичного виховання в місцевій громаді.

3. Формування практичних умінь щодо:

- організації продуктивної педагогічної взаємодії з дітьми дошкільного віку для спонукання зростаючої особистості до активного прояву соціальної позиції «патріота-громадянина»;
- самопрезентації індивідуального і колективного досвіду роботи з національно-патріотичного виховання дошкільників;
- налагодження партнерської співпраці з суб'єктами національно-патріотичного виховання на місцевому рівні.

Головними цілями педагогічного майданчика є розробка, апробація та впровадження в освітній процес ЗДО територіальної громади ефективних прийомів, методів, форм організації життєдіяльності та сучасних інноваційних освітніх технологій щодо національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку та поширення передового досвіду.

Діяльність педагогічного майданчика ґрунтується на основі плану роботи на навчальний рік, яким передбачено три засідання.

З учасниками було проведено діагностичне онлайн-опитування з допомогою Google Forms, що дало можливість визначитись з характеристикою якісного і кількісного складу учасників, ознайомитись з конкретними досвідом і напрацюваннями педагогічних колективів та визначити провідні завдання діяльності педагогічного майданчика.

Засідання педагогічного майданчика «З Україною в серці» проводяться з урахуванням вимог дії правового режиму воєнного часу в офлайн- або онлайн-форматі, з використанням сучасних форм освітньої взаємодії.

Засідання №1 «Від народних джерел до щасливого сьогодення»:

- Інформаційно-просвітницький онлайн-всеобуч «Система національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку: пріоритети і засоби у контексті історичних викликів сучасності / За матеріалами Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року/ наказ МОН від 06.06.2022 №527/».

- Онлайн-повідомлення «Педагогічна сутність традицій рідного народу, їх вплив на виховання особистісних якостей дітей дошкільного віку».

- Відеопрезентація «Використання народних традицій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти №17».

Засідання №2 «Творчість як засіб виховання національного світогляду і патріотичних почуттів дітей дошкільного віку»:

- Перегляд відеокліпу пісні «Моє ім'я – Україна» у виконанні Т. Кароль і дітей-учасників конкурсу «Голос. Діти».

- Експрес-повідомлення «Вплив мистецтва на формування національно-патріотичних почуттів особистості».

- Онлайн-аукціон досвіду «Особливості партнерської взаємодії у національно-патріотичному вихованні» (ключові партнери: воїни АТО; батьки вихованців; активісти громадських організацій; релігійні, спортивні організації; творчі колективи).

- Онлайн-марафон «Сучасна українська національно-патріотична поезія».

Засідання №3 «Інноваційні прийоми і методи виховання майбутнього патріота»:

- Інтерактивна онлайн-лекція «Використання квест-технологій у патріотичному вихованні дошкільників».

- Повідомлення-презентація «Роль дитячих громадських організацій у національно-патріотичному вихованні дошкільників – національна скаутська організація України «Пласт».

- Дискусійне спілкування в чаті «Патріотом має бути кожен, тому що...».

- Майстер-клас «Виготовлення оберегів для воїнів ЗСУ».

З нагоди Дня Гідності і Свободи учасники педагогічного майданчика, організували освітній хакатон «Сучасний погляд на патріотичне виховання дошкільнят», акцентувавши увагу на актуальності, знаковості та надважливості цих світоглядних чинників, деталізували особливості патріотичного виховання в умовах воєнного стану, розглянули актуальні аспекти методичного

супроводу щодо громадянського виховання. Під час інтерактивної онлайн-хвилини «Коло ідей» презентували напрацювання і досвід роботи колективів щодо використання ефективних прийомів і методів організації життєдіяльності з питання національно-патріотичного виховання дошкільників.

Плекаючи майбутнього патріота, входимо у найчутливішу сферу особистості, у її духовний світ, а це вимагає високої відповідальності, оскільки саме духовна царина пов'язана із внутрішнім психічним життям людини, її світоглядом.

Приклади прояву почуття патріотизму, які нині демонструє українське суспільство, є результатом сприятливого поєднання індивідуально-психологічних, державницько-соціалізуючих та сімейно-родинних факторів.

Тому педагоги закладів дошкільної освіти нашої територіальної громади зосереджуються на процесі виховання і розвитку почуття патріотизму в кожній зростаючій особистості, створюючи умови для формування у вихованців усвідомленого ставлення до всього, що об'єднується поняттям «національні скарби» та «патріотична свідомість».

Популяризація і поширення дієвих форм організації та методів освітньої взаємодії, отриманих в результаті діяльності педагогічного майданчика «З Україною в серці», сприятимуть успішній реалізації мети, визначеної Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року, а саме: становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей українського народу, національної самобутності.